

Name: _____

Class: _____

 tion: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

વાક્ય ના પ્રકાર

Types of Sentences • Std 5 Grammar
GSEB ધોરણ ૫ • Sentence Layer • વાક્ય ની ૪ રીત

Medium level

35 min

8 Exercises

Std 5

100 marks

નિયમ (The Rule)

વાક્ય ના પ્રકાર

વાક્ય ના ૪ મુખ્ય પ્રકાર: (૧) વિધાનાર્થક - સામાન્ય માહિતી (તે ઘરે છે.), (૨) પ્રશ્નાર્થક - પ્રશ્ન (તે ક્યાં છે?), (૩) આજ્ઞાર્થક - આદેશ/વિનંતી (ઘરે જા!), (૪) ઉદ્ધારાર્થક - લાગણી (વાહ!). ઘરેક નો અંત અલગ ચિહ્ન થી - . ? ! નો ઉપયોગ.

મુખ્ય મુદ્દો (Key Concept)

વાક્ય ની ૪ રીત

ઉદાહરણો (Examples) - 5 Cases

1 તે શાળાએ ગયો.

→ વિધાનાર્થક

2 તું ક્યાં જાય છે?

→ પ્રશ્નાર્થક

3 મહેરબાની કરી ને બેસો.

→ આજ્ઞાર્થક

4 વાહ! શું સુંદર ફૂલ!

→ ઉદ્ગારાર્થક

5 તું શું કરે છે?

→ પ્રશ્નાર્થક

Pattern Recognition

આ ઉદાહરણો માં વાક્ય ની ૪ રીત નો pattern જુઓ. દરેક case માં શું common છે? Practice કરી ને identify કરવાનું શીખો.

યાદ રાખવા જેવું (Remember)

આ વ્યાકરણ ના નિયમ ને રોજ ૩ વખત વાંચો. ઉદાહરણો સાથે જોડી રાખો. દરરોજ ની writing માં apply કરો.

1 ઓળખો (Identify) 5 marks • 4 min

નીચે દિ ગયેલા શબ્દો નો પ્રકાર/category ઓળખો:

1. મારી પાસે પુસ્તક છે.

2. તું ક્યારે આવીશ?

3. જલ્દી જા!

4. અરે! શું વાત છે!

5. આ ફૂલ સુંદર છે.

2 પ્રકાર બતાવો (Classify) 5 marks • 4 min

આ શબ્દો કયા પ્રકાર ના છે?

1. તે ઘરે છે. → પ્રશ્નાર્થક

2. તું બેસ. → વિધાનાર્થક

3. આ સારું છે. → ઉદ્ધારાર્થક

4. તે ગાય છે. → પ્રશ્નાર્થક

5. તું જા. → વિનંતી

3 ખાલી જગ્યા (Fill Blanks) 5 marks • 4 min

યોગ્ય શબ્દ થી ખાલી જગ્યા પૂરો:

1. _____ (વિધાનાર્થક)

2. _____ (પ્રશ્નાર્થક)

3. _____ (આજાર્થક)

4. _____ (ઉદ્ધારાર્થક)

5. _____ (પ્રશ્નાર્થક)

4 પ્રયોગ કરો (Apply) 5 marks • 5 min

નીચે દિ ગયેલા concept (વાક્ય ની ૪ રીત) નો ઉપયોગ કરી ને ૩ વાક્ય બનાવો:

5 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. "તું શું ખાય છે?" કયો પ્રકાર?**

- (a) વિધાનાર્થક
(c) આજ્ઞાર્થક

- (b) પ્રશ્નાર્થક
(d) ઉદ્ગારાર્થક

Q2. "વાહ! ખૂબ સરસ!" કયો પ્રકાર?

- (a) વિધાનાર્થક
(c) આજ્ઞાર્થક

- (b) પ્રશ્નાર્થક
(d) ઉદ્ગારાર્થક

Q3. "ઘરે જાવ." કયો પ્રકાર?

- (a) વિધાનાર્થક
(c) આજ્ઞાર્થક

- (b) પ્રશ્નાર્થક
(d) ઉદ્ગારાર્થક

Q4. "તે પુસ્તક વાંચે છે." કયો પ્રકાર?

- (a) વિધાનાર્થક
(c) આજ્ઞાર્થક

- (b) પ્રશ્નાર્થક
(d) ઉદ્ગારાર્થક

Q5. પ્રશ્નાર્થક ના અંત માં શું?

- (a) .
(c) !

- (b) ?
(d) ,

6 જોડી (Match) 5 marks • 3 min**Gujarati Word**

- તે જાય છે.
- ક્યાં છે?
- અહીં આવ!
- વાહ!
- તું ભણા.

Type/Category

- આજ્ઞાર્થક
- ઉદ્ગારાર્થક
- આજ્ઞાર્થક
- પ્રશ્નાર્થક
- વિધાનાર્થક

7 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 3 min

- "તે શાળાએ ગયો." - વિધાનાર્થક
- "તું ક્યાં જાય છે?" - પ્રશ્નાર્થક
- "મહેરબાની કરી ને બેસો." - આજ્ઞાર્થક
- "વાહ! શું સુંદર ફૂલ!" - ઉદ્ગારાર્થક
- "તું શું કરે છે?" - પ્રશ્નાર્થક

- T F
 T F
 T F
 T F
 T F

8 પ્રયોગ (Application) 5 marks • 5 min

આ topic (વાક્ય ના પ્રકાર) નો ઉપયોગ કરી ને એક ફકરો લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ વ્યાકરણ નો concept (વાક્ય ની ૪ રીત) સંસ્કૃત આધારિત છે.
- ! આ rule દરરોજ ની વાતચીત માં વપરાય - સહજ ભાષા!
- ! આ topic Std 6+ માં વધારે વિગતે આવશે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ પ્રશ્નાર્થક ના અંતે "." વાપરવું	✓ "?" વાપરો
✗ ઉદ્ધાર પછી "." વાપરવું	✓ "!" વાપરો
✗ આદેશ "આવ?" તરીકે	✓ આદેશ "આવ!" - આજ્ઞાર્થક

Cross-Curricular Connections

- > **Writing:** નિબંધ + વાર્તા માં અલગ વાક્ય
- > **Speaking:** ઉચ્ચારણ વાક્ય પ્રકાર પ્રમાણે
- > **Punctuation:** યોગ્ય ચિહ્ન વાપરવા

Bonus Challenge (+5 marks)

આ વ્યાકરણ નો ઉપયોગ કરી ને એક નાની વાર્તા લખો (૫-૭ વાક્ય). દરેક વાક્ય માં આ rule વાપરો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** એક situation માં બધાં ૪ પ્રકાર ના વાક્ય બનાવો.
- Q2.** આ વ્યાકરણ રોજિંદા જીવનમાં ક્યાં વપરાય?
- Q3.** આ rule તમે ક્યા ઉદાહરણ માં વાપર્યું?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic વિશે ૧ chart બનાવો - rule + examples
- P2:** આ વ્યાકરણ ના ૧૦ examples એક notebook માં લખો
- P3:** આ rule વાપરી ને એક નિબંધ લખો

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati Grammar textbook

"વાક્ય ના પ્રકાર" પર online videos જુઓ

balgujarati.com/std5/grammar/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent (4)	Good (3)	Avg (2)	Need Practice (1)
Rule Understanding	☐	☐	☐	☐
Identifying Examples	☐	☐	☐	☐
Application Skills	☐	☐	☐	☐
Writing Practice	☐	☐	☐	☐

✓ ANSWER KEY - All 8 Exercises

Exercise 1 - Identify (5 marks):

1. મારી પાસે પુસ્તક છે. → વિધાનાર્થક
2. તું ક્યારે આવીશ? → પ્રશ્નાર્થક
3. જલ્દી જા! → આજ્ઞાર્થક
4. અરે! શું વાત છે! → ઉદ્ગારાર્થક
5. આ ફૂલ સુંદર છે. → વિધાનાર્થક

Exercise 2 - Classify (5 marks):

1. તે ઘરે છે. → પ્રશ્નાર્થક → તે ઘરે છે?
2. તું બેસ. → વિધાનાર્થક → તું બેસે છે.
3. આ સારું છે. → ઉદ્ગારાર્થક → વાહ! આ સારું છે!
4. તે ગાય છે. → પ્રશ્નાર્થક → તે ગાય છે?
5. તું જા. → વિનંતી → મહેરબાની કરી ને જા.

Exercise 3 - Fill (5 marks):

1. તે શાળાએ ગયો.
2. તું ક્યાં જાય છે?
3. મહેરબાની કરી ને બેસો.
4. વાહ! શું સુંદર ફૂલ!
5. તું શું કરે છે?

Exercise 4 - Apply (5 marks):

(Personal - apply rule correctly)

Exercise 5 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (b) પ્રશ્નાર્થક
2. Q2 → (d) ઉદ્ગારાર્થક
3. Q3 → (c) આજ્ઞાર્થક
4. Q4 → (a) વિધાનાર્થક
5. Q5 → (b) ?

Exercise 6 - Match (5 marks):

1. 1 → E (વિધાનાર્થક)
2. 2 → D (પ્રશ્નાર્થક)
3. 3 → C (આજ્ઞાર્થક)
4. 4 → B (ઉદ્ગારાર્થક)
5. 5 → A (આજ્ઞાર્થક)

Exercise 7 - T/F (5 marks):

1. True
2. True
3. True
4. True
5. True

Exercise 8 - Application (5 marks):

(Personal - paragraph applying rule)

Total: 40 marks + Bonus 5 = 45 (Self-Eval: 16 separate)

MEMORY TRICKS (યુક્તિ)

- નિયમ ૩ વખત મોટેથી વાંચો - અવાજ થી યાદ રહે
- દરેક ઉદાહરણ ને નોટબુક માં લખો - હાથ થી યાદ રહે
- Pattern સમજો - ભૂલ ઓછી થાય
- દરરોજ ૫ નવા examples બનાવો - practice વધે

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક ને rule ની practice કરાવો - daily ૧૦ મિનિટ
- આ topic (વાક્ય ની ૪ રીત) રોજિંદા વાક્યો માં દર્શાવો
- ભૂલો ધીરજ થી સુધારો - ગુસ્સો ન કરો
- Examples બાળક ની ઉંમર પ્રમાણે વધારતા જાઓ

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

(Student Name)

has successfully completed

વાક્ય ના પ્રકાર (Types of Sentences)

Std 5 Grammar - Sentence Layer • GSEB Aligned

Parent / Guardian

Teacher / Date